

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3056/2015. (III. 31.) AB HATÁROZATA**jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban – *dr. Czine Ágnes, dr. Kiss László, dr. Lévy Miklós, dr. Sulyok Tamás és dr. Salamon László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 119. § (9) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] Az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése alapján indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja meg és semmisítse meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 119. § (9) bekezdését. Az indítvány szerint ez a törvényi rendelkezés az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő alapjogot, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikkéből levezetett a bírósági határozatok megismerhetőségét, mint a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjog egy fontos területének tekinthető részét sérti. Az alapvető jogok biztosa állítása szerint: „Az Alaptörvény e két rendelkezésnek együttes értelmezéséből az következik, hogy alapjogi követelmény a bírósági határozatok megismerhetőségének biztosítása.”
- [2] Az indítvány indokolásaként előadta, hogy a Pp. támadott rendelkezése kizárja olyan ítéletekről, illetve az alsóbb fokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kötelező végzésekről készített anonimizált másolatok kiadását, melyeket a Pp. XV–XVIII. Fejezetében meghatározott vagy olyan perekben hoztak, amelyekben a bíróság a nyilvánosságot a tárgyalásról vagy

annak egy részéről kizárta, illetve amelyek minősített adatot, üzleti titkot, hivatásbeli titkot, valamint külön törvényben meghatározott más titkot tartalmaznak. Az alapvető jogok biztosa hivatkozott a 873/B/2008. AB határozatban foglaltakra, melyben a testület az Alkotmány 57. § (1) bekezdése és 61. § (1) bekezdése alapján kimondta, hogy alapjogi követelmény a bírósági határozatok megismerhetőségének biztosítása. A kifogásolt rendelkezés e jogot szükségtelenül korlátozza azzal, hogy szélesebb körben teszi lehetővé a bírósági határozatokhoz való hozzáférés megtagadását, mint amit más alapjog védelme vagy alkotmányos elv érvényesülése megkíván. Álláspontja szerint megkülönböztetett figyelmet érdemelnek azok az ügyek, amelyekben az eljárás tárgya az adat minősítésének, illetve titkosítása jogszerűségének bírósági vizsgálata. Amennyiben ugyanis a bíróság szerint jogellenesen minősítették vagy titkosították az adatot, nincs indoka a megismerhetőség korlátozásának.

II.

[3] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.

(2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

[4] 2. A Pp. támadott rendelkezése:

„119. § (9) Nem adható másolat a (7) bekezdés alapján az olyan határozatról, mely az (1) és (2) bekezdésben meghatározott titkot tartalmaz, továbbá azon határozatról, melyet a XV–XVIII. Fejezetben meghatározott vagy olyan perben hoztak, amelyben a bíróság a nyilvánosságot a tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárta.”

III.

- [5] Az indítvány nem megalapozott.
- [6] 1. Az alapvető jogok biztosa az indítványban foglaltak megalapozására elsődlegesen az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére hivatkozott, ezért az Alkotmánybíróság először ezzel a kérdéssel foglalkozott.
- [7] 1.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapította, hogy az Alaptörvényben a személyi adatvédelemhez és a közérdekű adatnyilvánossághoz fűződő alapjogok egy rendszertani egységben találhatóak a VI. cikk (2) és (3) bekezdéseiben. A személyes adatok védelme egyértelműen szolgálja a VI. cikk (1) bekezdésében oltalmazott magánszféra tiszteletben tartása jogosultságát. Másrészt rögzíthető az is, hogy a közérdekű adatnyilvánosság már nem a korábbi Alkotmány szerinti véleménynyilvánítás és szólásszabadság részeként került szabályozásra az Alaptörvényben.
- [8] Mindezekből a jelen indítvány vizsgálatára nézve egy meghatározó következmény származik. Nevezetesen az, hogy az Alaptörvény VI. cikke által érintett alapjogok érvényesülése szempontjából alkotmányos kollízió áll fenn, melynek a magánszféra oltalma alá tartozó körre nézve történő feloldása, a megfelelő egyensúly megtalálása csak a személyi adatok védelmének ebben a körben fősabálykénti elsőbbsége elismerésével, a kétféle jogosultság gyakorlását szabályozó törvények ezen elv figyelembevételével történő összevetésével, alapos vizsgálatukkal lehetséges.
- [9] A jelen ügyben ezért az indítványozó által kezdeményezett, a Pp. 119. § (9) bekezdésének a közérdekű adatokhoz való hozzáférés szempontjából igényelt alkotmányossági vizsgálata azon a felfogáson alapult, hogy valamely adat vagy személyes, vagy közérdekű, mindkettő egyszerre nem lehet. Látványosan, vagy valós összeütközésük fennállása kizárja, illetőleg korlátozza az adott esetben a közérdekből való hozzáférés alapjogának érvényesülését. Ezt a megállapítást támasztja alá az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) is, amelynek a 3. § 5. pontjában szereplő fogalom meghatározása a közérdekű adatok definíciója alól kiveszi azokat az adatokat, amelyek a személyes adat fogalma alá esnek.
- [10] 1.2. Az Alkotmánybíróság a 21/2013. (VII. 19.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh1.) kizárólag a közérdekű adatokhoz való hozzáférés szempontjából értelmezte az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését, és általános jelleggel

körvonalazta e jog tartalmát. Már előjárójában hangsúlyozni kell mindazonáltal, hogy az Abh1. tárgyát a közigazgatásban, közhatalmi feladat ellátása során keletkezett közérdekű adatokhoz hozzáférés biztosítása képezte. Az e határozatban foglalt megállapítások felhasználhatósága tehát a jelen ügyben (ahol a személyiségi jogok, így különösen a személyes adatok védelmével jellemzően érintett bírósági eljárásban felvetődhető hasonló jellegű kérdések megítéléséről van szó) csak jelentős korlátozással és számos eltéréssel lehetséges.

- [11] Az Abh.1. rámutatott arra, hogy – az Alaptörvény R) cikkének (3) bekezdésében foglalt értelmezési kereteket szem előtt tartva – a történeti alkotmány nem szolgáltat érdemi szempontokat e jog értelmezéséhez {Indokolás [29]}. A Nemzeti hitvallás vonatkozó mondatát idézve („[v]alljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi”) pedig hangsúlyozta, hogy „a polgárait szolgáló demokratikus állam működésének egészével, általánosságban a közfeladatok ellátásával kapcsolatos alaptörvényi követelmény tehát az átláthatóság és a közélet tisztasága, valamint a közügyek méltányos, visszaélés és részrehajlás nélküli intézése. A véleménynyilvánításhoz való jog biztosítása mellett, illetve azon keresztül a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapvető jog végeredményben e fenti követelmény érvényre juttatására hivatott.” {Indokolás [33]}.
- [12] Az Abh.1. a fent hivatkozott összegző megállapításai – általános jelleggel, legalábbis a közigazgatásban keletkezett közérdekű adatokkal összefüggésben – a korábbi alkotmányos gyakorlat által kimunkált elvi tételek fenntartása mellett foglaltak állást. Mindez természetesen nem jelentheti azt, hogy a megelőzőekben említett személyi adatvédelemmel érintett valamely bírósági ügyben is (különösen, ha az magánjogi vitát rendező polgári bírósági eljárással összefüggésben vetődik fel), a korábbi alkotmánybírósági határozatok valamennyi indokolási elemének érvényesülnie kellene. Mindezek következtében az Alkotmánybíróság a jelen ügyben a közigazgatáshoz kapcsolódó, illetőleg a korábbi Alkotmány szövegéhez alkalmazott elvi tételeket csak a módosult alaptörvényi szabályozással összhangban és a körülmények változásához igazítottan vette figyelembe.
- [13] 2. A közérdekű adatok nyilvánossága és az azokhoz való hozzáférés különleges, a közigazgatástól eltérő területe a bírósági eljárásokkal kapcsolatos adatokhoz való hozzáférés jogosultsága, az indítványozó fogalmazása szerint: a bírósági határozatoknak az Alaptörvény XXVIII. cikkéből levezetett megismerhetősége.

- [14] 2.1. Ezzel összefüggésben mindenképp rögzíteni kell, hogy ebben a körben lényegesen különbözőek azok a szempontok, amelyek a hozzáférés jogosultságának szabályozását és értelmezését meghatározzák. A bírósági eljárások alanyai és érdekeltjei egy zárt kört jelentenek, aminek következtében a személyes adatvédelemnek a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogával szembeni korlátozó funkciója megnövekedett, adott esetben, – így különösen egyes polgári eljárásokban, elsősorban a személyállapoti perekben – azt kizáró szerephez jut. Ugyancsak fokozott jelentősége lehet a bírósági eljárásokat illetően annak a követelménynek, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogosultságának visszaélészerű gyakorlása ne eredményezhessen olyan helyzetet, amely a bíróságok alaptevékenységének ellátását veszélyeztetheti, vagy jelentősen elnehezíti.
- [15] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által hivatkozott 873/B/2008. AB határozatában (a továbbiakban: Abh2.) részletesen foglalkozott a bírósági határozatok nyilvánosságának kérdésével. Az Alkotmány 61. § (1) bekezdésének értelmezése körében felidézte a 34/1994. (VI. 24.) AB határozat jelentősebb megállapításait (ABH 2011, 1826, 1830.), így egyebek közt azt is, hogy „[a] nyilvánosság, a közhatalom demokratikus működésének a próbája. A közérdekű adatok megismerhetősége tehát a közhatalom, a közügyek intézésének áttetszőségét, mint alapvető demokratikus intézmény garانتálását is jelenti. A közérdekű adatok nyilvánossága és az azokhoz való hozzáférhetőség ezért az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált demokratikus jogállamiság alapvető alkotmányos biztosítója” (ABH 1994, 177, 185.). Az Alkotmánybíróság szerint az államhatalom gyakorlása körébe tartozik a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenysége is. Az Abh2. külön hangsúlyozta, hogy a bírósági határozatok megismerhetősége a jogállamiság elvéből következően is fontos követelmény, hiszen a jogot a bíróságok a saját értelmezésük szerint állapítják meg: jogvitát eldöntő tevékenységük során a jogot alkalmazva azt értelmezik, sőt tovább is fejlesztik. A konkrét ügyeket eldöntő határozatokban kifejtett jogi okfejtés, jogértelmezés hozzáférhetősége révén a bíróságokon kívüli jogalkalmazók és jogkövetők számára is láthatóvá válik egy jogi norma tartalma, mindez egyúttal a joggyakorlat egységesebbé válása felé is hat.
- [16] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor kiemelte: „A bírósági határozatok – amelyeket bár közhatalmi szervek hoznak, és amelyek a közhatalmi szervek által kezelt adatokat tartalmaznak – alapvetően a természetes és más személyek jogait és kötelezettségeit, egymással való viszonyukat rendezik; mind a magánjog területén, mind a büntetőjogi, vagy közigazgatási kérdésekben. A bírósági eljárásban a természetes személyekre, mint felekre vonatkozó adatok

személyes adatok, ideértve azt az esetet is, amikor valamely szervezet hozható kapcsolatba természetes személlyel. Az adatok egy része a bíróságon kívül keletkezik, más részük pedig az ügyben érintett természetes személyek nyilatkozatait tartalmazza. A személyes adatok ugyanis nem válnak pusztán abból az okból közérdekű adattá, hogy közfeladatot ellátó szerv kezelésébe kerülnek. Az Alkotmánnyal összhangban ugyanis az Avtv. nem az iratelveletről, hanem az adatelveletről indul ki; nem a dokumentumot, vagy valamely más adategységet, hanem az adatot, információt minősíti. Ennek megfelelően egy adott dokumentum többféle (személyes, illetve közérdekű) adatot is tartalmazhat, így tartalmának egy része nyilvános, más része nem nyilvános is lehet. Az adatelv viszont azt is jelenti, hogy a közérdekű adat megismeréséhez való jog gyakorlása esetén is az információ, és nem maga az irat az alapjog tárgya.

- [17] A bírósági eljárás a jogérvényesítés eszköze. A legtöbb esetben a bírósági út igénybevétele nem választási lehetőség; a jogalany tipikusan vagy rajta kívül álló okok miatt válik féllé az eljárásban (pl. büntetőeljárás vádlottja, polgári ügy alperese), vagy pedig a bírói út az egyetlen legitim módja jogainak, érdekeinek érvényesítésére. A bírósági eljárásban való részvételt tehát nem lehet a személyes adatok védelméhez való jogról történő önkéntes lemondásnak tekinteni.” (ABH 2011, 1826, 1831–1832.)
- [18] Az Alkotmányból – szólt az Abh2. indokolása – az a döntés közvetlenül nem volt levezethető, hogy a bírósági iratokban és határozatokban lévő egyes adatok milyen módon hozandók kötelezően nyilvánosságra, vagy milyen körben kell lehetőséget teremteni az egyedi kérelemre való megismerésre. A törvényhozó feladata a közérdekű adatok és az ehhez való hozzáférés módjának meghatározása a két alapjog (a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog) kölcsönös korlátaira tekintettel. (ABH 2011, 1826, 1832–1833.)
- [19] Említésre méltó, mert a hivatkozott alkotmánybírósági gyakorlattal összhangban van az Európai Bíróságnak az az állásfoglalása, amely szerint a jogszerűen nyilvánosságra kerülő adat is élvezi a személyes adatokra vonatkozó szabályok védelmét. Ennek oltalmán keresztül a magánszféra védelemben részesül még akkor is, ha az adat a nyilvánosságra került, vagy közelebből meg nem határozható számú személy számára ismertté vált, válhatott. (*Tietosuo javaluutettu v. Stakunnan Markkipörssi Oy. Satamedia Oy. C-73/07*)
- [20] 3. Az előző pontokban foglalt megállapításokat az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is kiinduló pontnak tekintette akkor, amikor – az Alaptörvény fényében – abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a bírósági döntésekhez

való hozzáférésnek a Pp.-ben szabályozott rendszere nem sérti-e a közérdekű adatok megismeréséhez való alapjogot.

- [21] 3.1. Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban áttekintette a Pp. érintett előírásait, melyeket a jogalkotó az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény (a továbbiakban: Einfotv.) hasonló szabályaira tekintettel iktatott be a bírósági határozatok szélesebb körű megismerhetőségének biztosítása céljából. Az Einfotv. a bírósági határozatok bizonyos köre (az egyedi ügyek tekintetében különösen az ítéletlátnak és a Legfelsőbb Bíróságnak az ügy érdemében hozott határozatai) tekintetében előírta [17. § (1) bekezdés], hogy azok digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen és díjmentesen hozzáférhetőek (Bírósági Határozatok Gyűjteménye). A joggyakorlat egységesítésében és továbbfejlesztésében kiemelt szerepet játszó felsőbb bíróságok döntéseinek megismerhetőségét tehát a jogalkotó proaktív módon biztosította.
- [22] Ehhez képest a Pp. 119. § (7) bekezdése úgy rendelkezett (és rendelkezik most is), hogy „az ítéletről és az ítélettel szembeni perorvoslat során hozott, az alsóbb fokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító végzésről a per jogerős befejezését követő három hónap eltelte után a bíróságnak fizetendő oldalanként háromszáz forint, de határozatonként legfeljebb ötezer forint díj ellenében bárkinek anonimizált másolat adható. A határozatban szereplő természetes személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével; egyebekben a határozatban szereplő egyes személyeket az eljárásban betöltött szerepüknek megfelelően kell megjelölni.” Az alacsonyabb szintű bíróságok ítéleteihez, valamint az új eljárásra és új határozat hozatalára utasító végzésekhez való hozzáférést a jogalkotó tehát kérelemre teszi lehetővé. A szakasz (8) bekezdése arra vonatkozóan tartalmaz rendelkezést, hogy mely adatokat nem kell törölni a határozatokból, így:
- a) törvény eltérő rendelkezésének hiányában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó személy nevét és beosztását, ha az adott személy az eljárásban közfeladatának ellátásával összefüggésben vett részt;
  - b) a meghatalmazottként eljáró jogi képviselő nevét;
  - c) az egyesület vagy alapítvány képviselőjének nevét;
  - d) a közérdekből nyilvános adatokat.
- [23] A Pp. főszabálya tehát figyelemmel van arra – a fent idézett alkotmánybírósági határozatokban is megfogalmazott – elvre, hogy bírósági határozatokban

található személyes adatokat védeni kell, ennek módja pedig az anonimizálás; illetve a közérdekű, továbbá a közérdekből nyilvános adatokat hozzáférhetővé kell tenni, hisz ezek a határozatokból nem törölhetőek. Érvényre juttatja tehát azt a felfogást, mely szerint a bírósági határozatok egyszerre tartalmaz(hat)nak személyes adatokat, valamint közérdekű (közérdekből nyilvános) adatokat, s ezeket a döntés megismerhetőségének biztosításánál eltérően kell kezelni.

- [24] Ehhez képest a nyilvánosság szempontjából kivételként, a főszabályhoz képest *lex specialis*-ként tekintendő Pp. 119. §-ának az alapvető jogok biztosa által támasztott (9) bekezdése kizárja még a határozat anonimizált változatának a megismerhetőségét is, ha az a Pp. 119. § (1) és (2) bekezdésében szereplő titkot tartalmaz, továbbá ha a határozatot a Pp. XV–XVIII. fejezetében meghatározott vagy olyan perben hozták, amelyben a bíróság a tárgyalásról vagy annak egy részéről a nyilvánosságot kizárta. Szemben tehát a fenti szabályozási logikával, a jogalkotó ebben az esetben nem az adatok személyes vagy közérdekű (közérdekből nyilvános) jellegéhez igazítottan határozta meg a bírósági határozatokhoz való hozzáférést, hanem a teljes dokumentumra állított fel kizáró szabályt. Tette ezt nyilvánvalóan azért, mert személyállapoti pereknél, illetőleg az azokkal rokonítható esetekben az elkülönítés lehetetlen vagy aránytalan nehézségekbe ütközik, azaz az egységes adathalmaz nem osztható részeire.

- [25] 3.2. Az Alkotmánybíróság vizsgálata során észlelte, hogy az Einfotv. információszabadságot célzó rendelkezéseivel való jogszabály-módosítások következtében a Pp. 119. § (9) bekezdése a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 163–166. §-aihoz képest összességében szűkebb körben teszi lehetővé a határozatok bárki általi megismerhetőségét. Ezért megkereste a közigazgatási és igazságügyi minisztert (ma: igazságügyi minisztert), az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökét, valamint a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) elnökét, kérve az indítvánnyal kapcsolatos álláspontjuk ismertetését, különös tekintettel a Pp., illetőleg a Bszi. hivatkozott szabályai közötti kapcsolatra és a látszólagos vagy valósan tekinthető ellentmondások okaira.

- [26] Az itt felvetett kollízió fennállását lényegében valamennyi megkeresett elismerte. Álláspontjaik azonban eltérőek voltak annak feloldását illetően.

- [27] Az igazságügyi miniszter válaszában vitatta, hogy a Bszi. és a Pp. érintett hozzáférési, adat-megismerési szabályai közötti eltérések indokolatlanok lennének. Ugyanakkor a Pp. 119. § (9) bekezdését illetően a jelenlegi korlátozásnál árnyaltabb, az ott kezelt ügýtípusokat differenciáltabban megközelítő szabályozás kialakítását a Pp. átfogó reformjára irányuló, folyamatban lévő

munkálatai során elképzelhetőnek tartotta. Összességében hangsúlyozta, hogy a Pp. 119. § (9) bekezdésének megsemmisítése esetén védelem nélkül maradnának és megismerhetők lennének a bírósági határozatokban foglalt olyan adatok, amelyek megismerhetősége kizárásának megalapozottságát az indítvány sem vitatta. Ezzel ellentétesen a NAIH elnöke szerint a bírósági ügyekben meghozott határozatok és annak indokolásai közérdekű adatok és a Pp. 119. § (9) bekezdése aránytalanul korlátozza a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjogot. Az OBH elnöke Pp. XV–XVIII. fejezetének a magánszférát szigorúbban védő rendelkezéseit annak szabályozási köre alapján szükségesnek ítélte és a Pp. indítványban támadott rendelkezésének megsemmisítését a kollízió feloldása céljából csak a Bszi.-ben szabályozott védelmi rendszer Pp.-ben való kodifikálása esetén tartotta elképzelhetőnek. Álláspontja szerint a személyes adatok védelme kiemelten védendő alapjog az Alaptörvényben, így a Pp. 119. § (9) bekezdésében foglalt szabályozás teljes hiánya garanciális szabályozás nélkül hagyná ezt az alapjogot.

[28] 4. Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdéséből – az Abh2.-ben kialakított érvelés mentén – az következik, hogy egy bírósági határozat olyan dokumentum, olyan irat, mely egyaránt tartalmazhat személyes, illetve közérdekű adatokat. A személyes adatok esetében a főszabály a titkosság. Mindazonáltal személyes adat mások által történő megismerhetőségét, vagyis a személyes adat védelméhez való jog korlátozását – az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdésében foglaltakkal összhangban – más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében törvény lehetővé teheti, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapjog lényeges tartalmának a tiszteletben tartásával.

[29] 4.1. A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok nyilvánosságához való jog tárgya valamely adat vagy adatok, a jogalkotónak ezért az adatok nyilvánosságának vagy védelmének szabályozása során főszabályként ezt kell vezérlő elvévé tennie és követnie. Az érvelés középpontjában az a megközelítés áll, hogy az adatvédelem és -nyilvánosság tárgya az adat, és nem az irat. A bírósági határozatok nem a maguk egészében esnek nyilvánosság vagy titkosság alá, hanem a bennük lévő egyes adatok nyilvánosak vagy titkosak. Annak ellenére, hogy a bírósági határozatok a maguk egészében, az adatok összességében (is) hordoznak különleges tartalmat, jelentenek egy sajátos információt, ez a felfogás a határozatok atomizálódását eredményezi.

- [30] 4.2. Az előző alpont szerinti fő szabályhoz képest a Pp. 119. § (9) bekezdését illető jogalkotói felfogás középpontjába – a *lex specialis*-nak minősíthető jogszabályhely belső logikájából következően – szükségszerűen és indokoltan nem az adattartalom, hanem az irat, a dokumentum került, attól függetlenül, hogy az esetleg közérdekű adatokat is tartalmaz(hat).
- [31] A bírósági határozatok tekintetében azok megismerését egyrésztől, illetőleg a közérdekű adatokhoz való hozzáférést más részről a korábban kifejtettek szerint több jogszabály (így különösen a Bszi., illetőleg a Pp.) együttesen biztosítja. A Bszi. az ítéletek anonimizált változatának elektronikus közzétételével mindkét alapjog érvényesülését alkalmas garantálni. Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy az azonosításra alkalmas esetekben a személyes adatok védelmének jogosultja valamely ítélet anonimizált változatának elektronikus közzétételét is megakadályozhatja.
- [32] Ezekben a magánjogi viszonyokat rendező perekben meghatározóak az eljárásban résztvevő jogalanyok személyes élethelyzetei, ennek különösen az alperes esetében lehet jelentősége, mivel ő többségében akaratan kívül lesz az adott eljárás résztvevője. Különösen az első fokú eljárásokban keletkeznek olyan döntések, amelyekben a személyes élethelyzetre utaló, ezért nehezebben vagy kellő eredménnyel egyáltalán nem anonimizálható tényállási elemek kerülnek túlsúlyba a közérdekűséget hordozó jogi jellegű megállapításokkal, értékelésekkel szemben.
- [33] Érthető tehát, hogy a Pp. 119. § rendszerében az annak (1) bekezdésében foglalt főszabály a perbeni érdekeltiséghez fűzi a per iratainak kiadását, korlátozást nélküli megismerhetőségét. E jogszabályhely alkotmányosságát a 879/E/2004. AB határozat megerősítette.
- [34] A fentiekhez hasonló érvek szólnak amellet, hogy a 119. § (9) bekezdése, amely – a bárkinek térítés ellenében a jogerős ítélet meghozatalát 3 hónappal követően az alsóbb fokú bíróságot döntéseiről anonimizált másolat kiadását lehetővé tevő 119. § (7) bekezdése alóli kivételként – az iratot magát tekinti olyannak, ami nem bárki által megtekinthető másolatban. A Pp. 119. § (9) bekezdésében meghatározott perekben ugyanis az emberi személyiség legvédenőbb szenzitív és intim elemei, azoknak az emberi méltósággal való összefüggései döntő és meghatározó súlyúak, így az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által adott esetben a közérdek ellenében is oltalmazottak. Szükséges és indokolt tehát, hogy a Pp. 119. § (9) bekezdése szabályozásának középpontjában az iratelv álljon.
- [35] Nemzetközi szinten ugyancsak létezik olyan szabályozás, amellyel a Pp. 119. § (9) bekezdése összhangban áll abban a tekintetben, hogy a nemzetközi

szerezés szabályozási koncepciója sem terjeszti ki a közérdekű adatokhoz való hozzáférés fő szabályát a bírói ítéletekre, ennek lehetőségét a tagállamaira bízza.

- [36] Az Európa Tanács Egyezménye a közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáférésről a 2009. évi CXXXI. törvényben került kihirdetésre (a továbbiakban: egyezmény). Ez az egyezmény a közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáférés jogát rögzíti (2. Cikk), s meghatározza a hozzáférés korlátait is (3. Cikk): nemzetbiztonság, honvédelem, nemzetközi kapcsolatok, közbiztonság, bűncselekmények megelőzése, felderítése és üldözése, fegyelmi eljárások, közhatalmi szerv által folytatott vizsgálat, felügyelet, ellenőrzés, magánélet és egyéb jogos magánérdek, üzleti és egyéb gazdasági érdek, az állam gazdasági, monetáris és árfolyam-politikája, a felek egyenlősége a bírósági eljárásokban és az igazságszolgáltatás megfelelő működése, környezetvédelem, közhatalmi szervek belüli vagy közhatalmi szervek közötti egyeztetések egy tárgykör vizsgálata során. Az irat kiadása során azonban ugyanúgy kimondja az egyezmény: ha az iratban foglalt adatok egy része korlátozás alá esik, a többi adatot ettől függetlenül hozzáférhetővé kell tenni, ha az irat kivonatos változata félrevezető vagy érthetetlen, vagy az irat megmaradó részének hozzáférhetővé tétele nyilvánvalóan ésszerűtlen terhet jelent a közhatalmi szerv számára, az adatigénylés teljesítése megtagadható (6. Cikk 2. bekezdés). Az egyezmény az igazságügyi szervek hatósági, igazgatási feladatainak ellátása körében keletkezett iratokra terjed ki, a részes államok azonban a csatlakozáskor tehettek olyan nyilatkozatot, mellyel vállalják, hogy a „közhatalmi szerv” fogalma magában foglalja az igazságügyi szerveket az egyéb tevékenységük tekintetében is. Ilyen nyilatkozatot Magyarország nem tett, így az egyezmény nem vonatkozik a bírósági ítéletekre (határozatokra). Mindez egyúttal annak is bizonyítéka, hogy a magyar jogalkotás eredendően is különbséget tett az általában, elsősorban a közigazgatásban keletkezett közérdekű adatok, illetőleg a bírósági határozatokban szereplő közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogosultsága között, szűkebben határozva meg utóbbi alkalmazhatósága körét, különösen a közérdeket nem vagy csak elenyészően képviselő magánjogi tárgyú, személyállapokra vonatkozó perek tekintetében.
- [37] 5. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta azt is, hogy milyen körben és okból zárja ki a Pp. támadott előírása egy bírósági határozat anonimizált másolatának kiadását, és ez összhangban van-e a fenti követelményekkel, valamint azzal, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogának ezekben az esetekben szükséges korlátozásai arányosak-e.

- [38] 5.1. A Pp. 119. § (9) bekezdése alapján egyrészt nem adható másolat olyan határozatról, mely a 119. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott titkot tartalmaz. A hivatkozott bekezdések egyrészt a minősített adatok [(1) bekezdés], másrészt az üzleti titok, hivatásbeli titok, külön törvényben meghatározott, minősített adatnak nem minősülő egyéb titok [(2) bekezdés] érdekében állít fel korlátozó szabályt.
- [39] 5.1.1. A minősített adat fogalmát a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) 3. § 1. pontja adja meg. Eszerint „a) nemzeti minősített adat: a minősítéssel védhető közérdekek körébe tartozó, a minősítési jelölést az e törvényben, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban meghatározott formai követelményeknek megfelelően tartalmazó olyan adat, amelyről – a megjelenési formájától függetlenül – a minősítő a minősítési eljárás során megállapította, hogy az érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult részére hozzáférhetetlenné tétele a minősítéssel védhető közérdekek közül bármelyiket közvetlenül sérti vagy veszélyezteti (a továbbiakban együtt: károsítja), és tartalmára tekintettel annak nyilvánosságát és megismerhetőségét a minősítés keretében korlátozza; b) külföldi minősített adat: az Európai Unió valamennyi intézménye és szerve, továbbá az Európai Unió képviseletében eljáró tagállam, a külföldi részes fél vagy nemzetközi szervezet által készített és törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján átadott olyan adat, amelyhez történő hozzáférést az Európai Unió intézményei és szervei, az Európai Unió képviseletében eljáró tagállam, más állam vagy külföldi részes fél, illetve nemzetközi szervezet minősítés keretében korlátozza”.
- [40] A Mavtv. 5. § (1) bekezdése határozza meg, hogy mely célokból minősíthető egy adat, azaz mely közérdek védhető minősítéssel. Ezek: Magyarország szuverenitása, területi integritása, alkotmányos rendje, honvédelmi, nemzetbiztonsági, bűnüldözési és bűnmegelőzési tevékenysége, igazságszolgáltatási, központi pénzügyi, gazdasági tevékenysége, külügyi vagy nemzetközi kapcsolatai, állami szerve illetéktelen külső befolyástól mentes, zavartalan működésének biztosítása. Olyan, az államszervezet működése szempontjából jelentős, az Alaptörvény által is védelmezett érdekekről van szó [ilyen különösen a B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság elve, illetve a 46. cikkben megjelenő közbiztonság, közrend, nemzetbiztonsági érdekek], amelyekre tekintettel a közérdekű adatok megismerése – bizonyos

időkereten belül – korlátozható. Mindaddig, amíg a minősítés jogszerűen fennáll, a bírósági határozatokban foglalt minősített adatok megismerését is korlátozni szükséges.

[41] 5.1.2. Hasonló megállapítások vonatkoznak az üzleti titokra, hivatásbeli titokra, külön törvényben meghatározott, minősített adatnak nem minősülő egyéb titokra is. Ezek a titkok nagyrészt az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által megfogalmazott magán- és családi élet, kapcsolattartás tiszteletben tartása, illetve a személyes adatok védelme, másrészt egyéb alkotmányos rendelkezések, így különösen a tulajdonhoz való jog (XIII. cikk) révén alapjogi védelemben részesülnek. Ez azt is jelenti, hogy az állam az alapjogokkal összefüggő intézményvédelmi feladatait ellátva köteles olyan szabályozást kialakítani, amelyben e titkok, adatok akkor is védettek maradnak, ha peres eljárás anyagává váltak. Pusztán azon ok, hogy bírósági határozatba kerültek, nem teremthet alapot arra, hogy ezen adatok a határozatok megismerésén keresztül illetéktelenek számára hozzáférhetővé váljanak. Azaz a szabályozásnak biztosítania kell, hogy e személyes adatok és védelmet élvező titkok csak akkor legyenek mások számára is megismerhetőek, ha az alapjogi korlátozás szigorú feltételei teljesülnek.

[42] 5.2. A Pp. kifogásolt előírása szerint akkor is meg kell tagadni az ítélet (végzés) anonimizált másolatának a kiadását, ha az a Pp. XV-XVIII. fejezetében szabályozott perben, vagyis házassági perben, apasági és származás megállapítása iránti egyéb perben, szülői felügyelettel kapcsolatos perekben, illetve gondnoksági perben született. Az ún. személyállapotú perek résztvevői jellemzően (bár nem kizárólagosan) természetes személyek, a per tárgya a személyi állapotukat érintő jogok, jogviszonyok. A per közvetlenül érinti az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése által oltalmazott magánszférát, a családi életet, így a per anyagává jellemzően olyan személyes adatok válnak, amelyek titokban tartásához a résztvevőknek méltányolható érdeke fűződik, illetve különleges személyes adatnak is minősülnek (pl. egészségi állapotra vonatkozó adatok). Az ilyen határozatoknak is szükségképpen lehetnek közérdekű adat elemei, melyek bárki által történő hozzáférése elméletileg következne a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogból. A kétféle adat eltérő kezelésének szükségessége, illetve közvetlenül a magánszféra körébe tartozó és különleges védelmet igénylő adatok nagyobb aránya azonban ebben az esetben indokolja az említett perekben született ítéletek (végzések) egésze kiadásának automatikus megtagadását, ugyanis a személyes, az egyén beazonosítására

alkalmas adatok teljes körű anonimitása azoknak a határozatból való törlése nem minden esetben oldható meg: vagy a magánszféra sérül, vagy a közérde-
kűség alapja, a konkrét ügy lényegi tartalma veszik el.

- [43] 5.3. Végül az ítélet (végzés) másolatának kiadását meg kell tagadni, ha a perben a bíróság a tárgyalás egészéről vagy egy részéről a nyilvánosságot kizárta. A nyilvánosság kizárására többféle okból sor kerülhet. Ezeket a Pp. 5. § (2) bekezdése határozza meg. Eszerint: „A bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja, ha az minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése végett feltétlenül szükséges. A bíróság a nyilvánosságot a közérkölc s védelmében, kiskorú védelmében, valamint az ügyfél kérelmére abban az esetben is kizárhatja, ha az a fél személyiségi jogainak védelme érdekében indokolt. A bíróság a nyilvánosságot különösen indokolt esetben a tárgyalásnak a tanúkihallgatással érintett részéről akkor is kizárhatja, ha a tanú adatainak zártan kezelését rendelte el, és a zárt tárgyaláson történő meghallgatás a tanú, illetve hozzátartozója életének, testi épségének a megóvása érdekében feltétlenül szükséges.” Ezen főszabályon kívül bizonyos különleges perekben a Pp., illetve más törvények a felek kérelmére külön is lehetőséget nyújtanak a nyilvánosság kizárására. Így például személyállapot i perekben [Pp. 284. § (1) bekezdés, 309. § (1) bekezdés], illetve iparjogvédelmi perekben (a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 89. §).
- [44] A megjelölt okok részben a minősített adatok, illetve különböző titkok és személyes adatok védelme. Ezzel kapcsolatban a fent kifejtett, az említett adatokkal kapcsolatos érvelés itt is helytálló: ezen adatok védelme indokolja a teljes határozat kiadásának megtagadását.
- [45] Összességében tehát megállapítható, hogy a Pp. 119. § (9) bekezdésének irat elven alapuló szabályozásában a közérde kű adatokhoz való hozzáférés jogsultságának esetlegesen bekövetkezhető, dogmatikailag indokolt és szükség szerű korlátozása az arányosság szempontjából sem vet fel problémát.
- [46] 6. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Pp. támadott rendelkezése olyan körben teszi lehetővé a közérde kű adatok megismerésének megtagadását, ahol azt más alapjog, illetve alkotmányos érték védelme alátámasztja. Következésképpen az alapvető jogok biztosának a Pp. 119. § (9) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványát elutasította.

[47] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megjegyzi: a jogbiztonság érdekében, a jogalkalmazás egységességének előmozdítása céljából indokoltnak tűnik felülvizsgálni a jelen ügyben tárgyalt körre irányadó, de eltérő szabályozási funkciót hordozó szabályozások, így az Infotv., a Bszi. és a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek koherenciáját. Különösen a bírósági ítéletek megismerhetőségét együttesen és közvetlenül szabályozó Bszi. és a Pp. teljesebb összhangjának biztosítása érdekében. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint erre a Pp. folyamatban lévő újra kodifikálása megfelelő alkalmat szolgáltatathat. Az összhang biztosítása és mikéntjének megválasztása mindazonáltal a jogalkotó kompetenciájába tartozó kérdés.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

[48] Nem értek egyet a határozat rendelkező részével, és álláspontom szerint annak indokolása is eltérő döntést kellett volna, hogy megalapozzon.

[49] Az Alkotmánybíróság már több határozatában is hangsúlyozta, hogy a bírósági határozatok nyilvánossága és megismerhetősége az egyik fontos garanciája a kiszámítható joggyakorlatnak. A bírósági jogalkalmazás ugyanis egy adott jogvita eldöntésének keretei között „természetszerűen visel magán olyan jegyeket, melyeken keresztül tevékenysége [...] a jogalkotás határán járhat” [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256.]. Az így felfogott „jog” megismerhetősége ezért nemcsak a közérdekű adatokhoz való hozzáférés állami biztosításának a kötelezettségéből, hanem a jogbiztonságból is eredő követelmény

(873/B/2008. AB határozat, ABH 2011, 1826.). A jogbiztonság tehát – egyéb követelmények mellett – „azt a feladatot rója a közhatalommal rendelkező és jogot alkalmazó szervekre, hogy jogilag szabályozott, megismerhető és kiszámítható módon járjanak el és döntsenek a hatáskörükbe tartozó kérdésekben” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [46]}.

- [50] A hatályos szabályozási környezetben a bírósági határozatok megismerhetőségét elsősorban a Bszi. 163–166. §-aiban foglalt rendelkezések biztosítják. E rendelkezések a Bszi. hatálybalépése előtt az Einfotv. 16–20. §-aiban jelentek meg 2007. július 1-jei hatállyal. A szabályozás mögött meghúzódó jogalkotási indok az volt, hogy nem hagyható figyelmen kívül az a tény: „az absztrakt szinten megfogalmazott jogszabályokat a bírói ítéletek töltik meg tartalommal, [ezért] a hatályosuló joganyag megismeréséhez a bírói gyakorlat ismerete is szükséges”. A jogalkotó ezért előírta, hogy a bírói gyakorlat széles körben történő megismerhetővé tétele céljából a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtáblák ítéleteit az interneten (Bírósági Határozatok Gyűjteménye) közzé kell tenni. A közzétételi kötelezettség azért e két bírói fórum gyakorlatára korlátozódott, mert egyrészt az ezekben megjelenő joggyakorlat tekinthető kiemelt jelentőségűnek, másrészt a technikai, anyagi lehetőségek itt adóttak. Szempont volt továbbá, hogy az említett bíróságokon már létezik az összes határozatot elektronikusan, anonimizálás nélkül tartalmazó adatbázis, és ezért ennek felhasználásával a közzététel nagymértékű beruházás nélkül is megvalósítható (lásd: az Einfotv. 16. §-ához fűzött indokolást).
- [51] A fenti szempontokra tekintettel kialakított szabályozás mellett azonban a jogalkotó tekintettel volt arra is, hogy nem csupán az említett bíróságok és nem csupán azok ítéleteinek a megismeréséhez fűződik kiemelt érdek. Erre tekintettel iktatta a Pp. szabályai közé az Einfotv. szabályait kiegészítő rendelkezéseket [Pp. 119. § (7)–(9) bekezdései]. Annak ellenére azonban, hogy az Einfotv. és a Pp. szabályozása mögött ugyanaz a jogpolitikai indok húzódik meg, azok mégsem csak a „célszerűség és költséghatékonyság” szempontjából különböznek egymástól, hanem – az alábbiakra tekintettel – a szabályozással biztosítani kívánt alapvető jog korlátozását illetően is.
- [52] A két szabályozás közötti egyik legfontosabb különbség, hogy az Einfotv., majd a hatályos Bszi. rendelkezései a bíróságok részére hivatalból írják elő a határozatok megismerhetővé tételét. A hivatkozott „célszerűségi és költséghatékonysági” szempontokra figyelemmel azonban a nyilvánosságra hozandó határozatok köre szűkebb, és lényegében a bírói gyakorlatot leginkább befolyásoló – ítélőtáblai és kúriai – ítéletekre korlátozódik. Ehhez képest a Pp. 119. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezés az érintett bíróságok és döntéseik

körét tekintve ugyan szélesebb körben biztosítja a jogerős határozatok bárki általi megismerhetőségét, de az érintett bíróságok kizárólag kérelemre és díjfizetés ellenében kötelesek ennek eleget tenni.

- [53] Az említett eltérések a jogalkotó által meghatározott szempontokra tekintettel indokoltnak tűnnek. Álláspontom szerint azonban a Pp.-nek az e szempontokkal már nem indokolható eltérő szabályai szükségtelenek, és nem is valósítják meg a védeni kívánt adatok (személyes adatok, érintett titokfajták) hatékony védelmét.
- [54] A Bszi. szabályozásában megjelenő, a megismerést korlátozó rendelkezések indoka, hogy az ítéletek nyilvánossága még a megismerésükhöz fűződő kiemelt közérdekre tekintettel sem lehet korlátlan. A törvény ezért előírja: annak érdekében, hogy a közzétett határozat senkinek a személyiségi jogát ne sértse, a közzétett határozatokat minden esetben anonimizálni kell [Bszi. 166. § (1) bekezdés]. Az anonimizálás pedig nem lehet pusztán formális eljárás, törölni kell ugyanis minden olyan adatot, ami a határozatban szereplő személyeket azonosíthatja. A jogszabályi követelményeknek megfelelő anonimizálás ezért a személyes adatok legfőbb védelmének garanciája.
- [55] A Bszi. szabályozásán alapuló anonimizálás azonban nem csak a személyes adatok védelmét biztosítja, hanem kiterjed a Pp. 119. § (9) bekezdésében foglalt – a megismerhetőség kizárását megalapozó – szempontokra is {ezért rendelkezik például úgy, hogy „[a] minősített adat védelmét a bírósági határozatok közzétételekor is biztosítani kell” [Bszi. 166. § (5) bekezdés], vagy tartalmaz speciális rendelkezéseket az olyan perekben hozott ítéletekre vonatkozóan, amelyben a nyilvánosságot kizárták [Bszi. 166. § (4) bekezdés]}.
- [56] Álláspontom szerint a jogalkotó a Bszi.-ben egy olyan szabályozási rendszert valósított meg, amely megteremti a bírósági ítéletek nyilvánosságát, és egyben kellő védelmet biztosít az érintettek részére a személyes adataikkal, vagy más – közérdekből védendő – adatokkal összefüggésben. E szabályozásra tekintettel pedig nem hagyható figyelmen kívül, hogy a bíróságok a Bszi. hivatkozott rendelkezései alapján rendszeresen tesznek közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében olyan ítéleteket anonimizált formában, amelyeket a Pp. 119. § (9) bekezdése alapján nem lehet kiadni. Ez is mutatja, hogy a határozatoknak a jogszabálynak megfelelő – „nem formális” – anonimizálása kellő garanciája annak, hogy a Pp. 119. § (9) bekezdésében foglalt kifejezett rendelkezések nélkül is biztosítható legyen az érintett – különösen a személyes – adatok védelme.
- [57] Álláspontom szerint ezért helyesen állapítja meg az Alkotmánybíróság a határozat indokolásában, hogy a jogbiztonság érdekében és a jogalkalmazás egységességének előmozdítása céljából indokoltnak tűnik felülvizsgálni – különösen –

a Bszi. és a Pp. érintett rendelkezéseinek az összhangját. A szabályozásnak ez a hiánya azonban azt tette volna szükségessé, hogy az Alkotmánybíróság jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet állapítson meg, és felhívja a jogalkotót, hogy a hatályos szabályozás keretében teremtsen meg az Alaptörvénynek megfelelő jogi szabályozást. Az új eljárási törvény hatálybalépésének jövőbeli időpontjáig ugyanis a hatályos szabályozás indokolatlanul korlátozza a bírósági határozatok megismerhetőségét.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

[58] A különvéleményhez csatlakozom.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

I.

[59] Nem értek egyet a Pp. 119. § (9) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány elutasításával. Nézetem szerint a támadott rendelkezést az Alkotmánybíróságnak alaptörvény-ellenessé kellett volna nyilvánítania és meg kellett volna semmisítenie.

II.

[60] Az alaptörvény-ellenesség megállapítását megalapozó indokok

[61] 1. Álláspontom szerint a határozat többségi indokolása új doktrínát vezet be a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága érvényesülésének gyakorlatában. E körben a határozat többségi indokolása a következőkre hivatkozik: „az Alaptörvény VI. cikke által érintett alapjogok érvényesülése szempontjából alkotmányos kollízió áll fenn, melynek a magánszféra oltalma alá tartozó körre nézve történő feloldása, a megfelelő egyensúly megtalálása csak a személyi adatok védelmének ebben a körben főszabálykénti elsőbbsége

elismerésével, a kétféle jogosultság gyakorlását szabályozó törvények ezen elv figyelembevételével történő összevetésével, alapos vizsgálatukkal lehetséges.” (Indokolás [8])

- [62] Nézetem szerint ez a megállapítás az Alaptörvény szövegével és értelmezésével nem indokolható: az Alaptörvény ugyanis e körben nem rendelkezik az érintett alapjogok hierarchiájáról, ebből következően a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága között nem szükségszerű a kollízió, továbbá, ha az egy ügyben fel is merül, azt nem *in abstracto* kell az Alkotmánybíróságnak feloldania, hanem megfelelő értelmezéssel kell gondoskodnia arról, hogy mindkét alapjog a lehető legteljesebb mértékben érvényesüljön.
- [63] 2. A tételes jogi szabályozás a többségi határozatnak azt az indokolási álláspontját sem támasztja alá, miszerint a „jelen ügyben ezért az indítványozó által kezdeményezett, a Pp. 119. § (9) bekezdésének a közérdekű adatokhoz való hozzáférés szempontjából igényelt alkotmányossági vizsgálata azon a fel-fogáson alapult, hogy valamely adat vagy személyes, vagy közérdekű, mindkettő egyszerre nem lehet” (Indokolás [9]). Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) helyes értelmezése alapján – nézetem szerint – a személyes és közérdekű adatoknak van közös halmaza, ez pedig a közérdekből nyilvános adat kategóriája. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése kifejezetten elismeri, hogy ez az adatfajta egyébként személyes adatnak minősül, ám nyilvánosságához nagyobb érdek fűződik, mint személyes adatkénti védelméhez.
- [64] 3. A határozat többségi indokolása a jelen ügyet megkülönbözteti a 21/2013. (VII. 19.) AB határozatban elbírált jogkérdéstől, ám – álláspontom szerint – indokolatlanul, hiszen jelen ügyben is elsősorban az állam működésével – itt a bírósági ítélezés átláthatóságával – összefüggésben kell kialakítani az irányadó alkotmányossági mércéket, sőt, a közérdekű adatok nyilvánossága a jelen ügyben még élesebben merül fel, hiszen az Alaptörvény alatti normák végső értelmezői a rendesbíróságok, vagyis jelen ügy a jog megismerhetőségére lesz alapvető hatással. A jog megismerhetősége számomra általános jogállami-alkotmányossági előfeltétel a jogrendszer működésének és a jogi normák érvényesülésének szempontjából, s emiatt nem tudom osztani a többségi indokolásnak azt a következtetését sem, hogy „az Alkotmánybíróság a jelen ügyben a közigazgatáshoz kapcsolódó, illetőleg a korábbi Alkotmány szövegéhez alkalmazott elvi tételeket csak a módosult alaptörvényi szabályozással összhangban és a körülmények változásához igazítottan vette figyelembe” (Indokolás [12]).

Így van ez még akkor is, ha a többségi indokolás az Abh.2.-öt éppen az elutasítás indokaként hozza fel egy olyan luxemburgi európai bírósági ügygel együtt, amely – lévén, hogy annak tárgya adótitkok sajtó általi nyilvánosságra hozatala volt – irreleváns a jelen ügy elbírálásakor. Megjegyzem e körben még: a határozat többségi indokolása azt sem határozza meg közelebbről, hogy melyek azok a (jelentős) körülmények, amelyek (lényegesen) megváltoztak és a közérdekű adatok megismeréséhez való jognak az eddigiektől eltérő, új értelmezését támasztanak alá.

[65] 4. Álláspontom szerint a támadott szabályozás nem *lex specialis* viszonyban áll a Pp. egyéb közérdekű adat megismerésére vonatkozó rendelkezéseivel, valamint a Bszi. azonos tárgyú szabályozásával (lásd a Bszi. 163–166. §-ait), hanem kifejezett kollízió áll fenn e normák között, ami egyúttal alapjog-korlátozást valósít meg. Az Alkotmánybíróság felfogása pedig ezekben az ügyekben már működésének korai szakasza óta következetes. Eszerint az „Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében törvényi rendelkezések összeütközése miatt az alkotmányellenesség nem állapítható meg akkor sem, ha ez a kollízió nem kívánatos és a törvényhozónak ennek elkerülésére kell törekednie. Alkotmányellenesség megállapítására törvényi rendelkezések kollíziója miatt csak akkor kerülhet sor, ha a szabályozás ellentmondása jogszabály-értelmezéssel nem oldható fel és ez anyagi alkotmányellenességhez vezet, vagy ha a normaszövegek értelmezhetetlensége valamely konkrét alapjogi sérelmet okoz” [35/1991. (VI. 20.) AB határozat, ABH 1991, 175, 176–177.].

[66] 5. Álláspontom szerint a szükségességi-arányossági teszt nem minden elemét alkalmazza a határozat többségi indokolása. Az indokolás tartalmi olvasata alapján két oka van annak, hogy a korlátozás megfelel az alapjogi teszt által támasztott követelményeknek: (1) egyes esetekben nem végezhető el az anonimizálás, tehát nem áll rendelkezésre olyan eszköz, amellyel kevésbé lehetne korlátozni a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot, illetve (2) az adatelv helyett az iratelv alkalmazása minden, a támadott rendelkezés hatálya alá tartozó esetben elkerülhetetlenül szükséges. Ez utóbbit a többségi indokolás úgy fogalmazza meg, hogy a „Pp. 119. § (9) bekezdésében meghatározott perekben ugyanis az emberi személyiség legvédeendőbb szexuális és intim elemei, azoknak az emberi méltósággal való összefüggései döntő és meghatározó súlyúak, így az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által adott esetben a közérdek ellenében is oltalmazottak. Szükséges és indokolt tehát, hogy a Pp. 119. § (9) bekezdése szabályozásának középpontjában az iratelv álljon.” (Indokolás [34]).

- [67] Álláspontom szerint sem elméleti, sem gyakorlati szempontból nem helytálló ez az érvelés. Egyrészt a támadott szabály hatálya alá nem csak olyan ügyek tartoznak, amelyek tárgyai „az emberi személyiség legvédendőbb szenzitív és intim elemei”, hiszen – s ezt a határozat többségi indokolása is elismeri – számos indoka lehet például annak, ha a perben a bíróság a tárgyalás egészéről vagy egy részéről a nyilvánosságot kizárta. A nyilvánosság tárgyalásról való kizárásának pedig egyes esetekben semmi közük az adatvédelemhez. Márpedig a korlátozás ezekben az esetekben szükségtelen, hiszen nem áll fenn az a védendő érték, amely előfeltétele lenne a közérdekű adatok megismeréséhez való jog korlátozásának.
- [68] Ezen túlmenően a határozat többségi indokolása alapján úgy tűnik, egyáltalán nem megismerhetőek a valóban szenzitív adatokat is tartalmazó személyállapotú perekben (és egyéb ezzel „rokonítható” ügyekben) hozott döntések. Ezzel szemben a gyakorlat azt mutatja, hogy a Bszi. idézett rendelkezései alapján történő anonimizálás ezekben az esetekben is működik, így a jogrendszerben már létezik olyan eszköz, amelynek alkalmazása kevésbé korlátozza a közérdekű adatokhoz való hozzáférés alapjogát és egyúttal figyelemmel van az Alaptörvény adatvédelmi követelményeire is.
- [69] 6. Mivel a fentiek alapján a Pp. támadott szabálya részben szükségtelenül, részben aránytalanul korlátozza a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot és a konkrét ügyben a jog megismerhetőségét, ezért a Pp. 119. § (9) bekezdését alaptörvény-ellenessé kellett volna az Alkotmánybíróságnak nyilvánítania és meg kellett volna semmisítenie.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás alkotmánybíró különvéleménye

I.

- [70] Álláspontom szerint a vitatott jogszabályhely alaptörvény-ellenes, ezért azt az Alkotmánybíróságnak *pro futuro* hatállyal meg kellett volna semmisítenie. Tekintettel arra, hogy az 1011/2015. (I. 22.) Korm. határozat alapján folyamatban van a polgári perrendtartás kodifikációja, továbbá arra, hogy a többségi

határozat indokolásának az utolsó bekezdése, valamint az igazságügyi miniszter – alkotmánybírósági megkeresésre adott – válasza is elismeri a differenciáltabb szabályozás lehetőségét, úgy vélem, hogy a vizsgált ügyben elsősorban *pro futuro* megsemmisítésnek, illetve ennek hiányában az alaptörvény-ellenes jogalkotói mulasztás megállapításának lett volna helye. Mindkét említett döntés lehetővé tette volna azt, hogy az új, alaptörvény-konform szabályozás elkészültéig a Pp. által védett adatok ne sérüljenek, a kodifikációhoz pedig az Alkotmánybíróság alkotmányossági szempontból iránymutatást adhatott volna.

II.

[71] A többségi határozat indokolásával kapcsolatosan különvéleményben az alábbi kérdésköröket emelem ki.

[72] 1. A többségi határozat idézi a korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot, amely megállapította, hogy egy dokumentum egyidejűleg többféle adatot tartalmazhat, így a közérdekű adatok mellett megjelenhetnek személyes adatok is ugyanazon iratban. Önmagában az a tény, hogy egy bírósági eljárás van folyamatban és egy közhatalmi szerv kezeli az adatokat, nem érinti a személyes adatok személyes jellegét, azokat tehát az irat kiadása során anonimizálni kell. Az elfogadott határozat idézi ugyan a korábbi – a jelen ügyre is irányadó megállapításokat tartalmazó – alkotmánybírósági határozatokat, ám tekintettel arra, hogy azok az iratlevél szemben az adatelvél mellett tették le a voksukat, a vizsgált ügyben azokkal ellentétes végkövetkeztetésre jut. A korábbi alkotmánybírósági határozatok közül kiemelten is fontosnak tartom a 21/2013. (VII. 19.) AB határozat rendelkező részének 2. pontjában megfogalmazott követelményt: „[...] E körben az eljáró bíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy az adatkezelő szerv nem korlátozta-e indokolatlanul a közérdekű adatokhoz való hozzáférést arra hivatkozva, hogy az igényelt adatokat az igénylő által meg nem ismerhető adatokkal együtt kezelik, miközben az utóbbiak felismerhetlenné tételének nem lett volna akadály.”

[73] A jelen ügyben vizsgált jogszabályhely az iratlevélre tér át az adatelvél szemben, amit a többségi határozat indokolása indokoltnak tart, azonban állásponatom szerint ennek az alátámasztására nem hoz fel kellő súlyú alkotmányos érveket. Az indokolás [36] bekezdésében hivatkozott nemzetközi egyezményben foglalt szabályozás véleményem szerint maga is az adatelvél alkalmazhatóságát támasztja alá, mivel azt hangsúlyozza, hogy két esetben tagadható meg az akta kiadása: ha túlzott terhet jelent a kiadás (pl. valaki 1000 aktát kér ki egyszerre),

vagy ha a védett adatfajták „kitakarása” (anonimizálása) miatt értelmezhetlenné válik a dokumentum. Ezeket az eseteket azonban mindig egyedileg kell vizsgálni. Ehhez képest a Pp. vizsgált szabálya egy automatikus, „vak” szabályozást jelent, és *ex lege* zárja ki a határozatok kiadhatóságát. Ez a generális tiltás pedig a NAIH – a vizsgált ügyben az Alkotmánybíróság megkeresésére adott – véleménye szerint is alaptörvény-ellenes korlátozást jelent.

[74] Az elfogadott határozat a fent említett nemzetközi egyezményben szereplő szabályozást, annak a tartalmától eltérő, más értelmezési irányba viszi tovább, azt a közigazgatási határozatok és a bírósági határozatok eltérő kezelésének az indokoltsága alátámasztására használja fel. Ez azonban álláspontom szerint egyrészt semmilyen összefüggésben nem áll a Pp. szabályozása által felvetett alkotmányossági kérdésekkel, másrészt az irányadó alkotmánybírósági gyakorlat szerint az igazságszolgáltatás szervei közhatalmat gyakorolnak, ezt pedig a jogalkotó nem „írhatja felül” olyan vélt jelzésekkel, hogy nem csatlakozik egy nemzetközi egyezmény bizonyos részéhez. Az a tény tehát, hogy a Magyarország egy nemzetközi egyezményhez való csatlakozáskor bizonyos nyilatkozatot nem tett meg – aminek egyébként számos oka lehet – nézetem szerint alkotmányjogilag nem elfogadható magyarázat egy Alaptörvényben biztosított jog sérelme esetén, továbbá nem „írja felül” az Alkotmánybíróság korábbi megállapításait az igazságszolgáltatási szervek közhatalmi jellegét illetően {erről lásd: 38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 261–263.; 13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [46], [61]}.

[75] 2. A Pp. vizsgált szabálya három – egymástól lényegesen eltérő – esetkörben (minősített adatok, titkok és személyes adatok, valamint tárgyalásról kizárt nyilvánosság esetköreiben) tagadja meg a bírósági határozatok kiadhatóságát. Az említett három esetkörhöz (az ezekben megjelenő alapjogi korlátozáshoz) a többségi határozat indokolása három különböző szükségességi indokot hoz fel.

[76] A minősített adatok esetkörét az állam befolyástól mentes és zavartalan működéséhez fűződő közérdekre, illetve az Alaptörvény 46. cikkére vezeti vissza a határozati indokolás, amelyben a „közbiztonság, közrend, nemzetbiztonsági érdekek” jelennek meg. Az Alaptörvény 46. cikke a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok alkotmányos jogállását szabályozza, így erre, mint elvont közrendi klauzulára álláspontom szerint alapjog-korlátozást önmagában alapozni nem lehet. A különféle üzleti, valamint egyéb titkokat és a személyállapotú pereket a személyes adatok védelmére, míg a kizárt nyilvánosságot az előbbi kettőre vezeti vissza az elfogadott határozat: „A megjelölt okok

részben a minősített adatok, illetve különböző titkok és személyes adatok védelme.” (Indokolás [44]).

- [77] A szükségesnek ítélt korlátozás arányosságának a vizsgálatával azonban mindhárom esetben adós maradt a többségi határozat. Álláspontom szerint az alapjogi korlátozás igazolható szükségessége önmagában nem alapozza meg annak az arányosságát; az egyébként szükségesnek tekinthető alapjogi korlátozás arányosságát – összhangban az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal – minden esetben külön kell vizsgálni az Alkotmánybíróságnak. A vizsgált esetben az arányosság biztosításának kiváló példája a többségi határozat [36] bekezdésében hivatkozott nemzetközi egyezményben szereplő differenciált szabályozás, és az azon alapuló esetről-esetre történő elbírálás elvének a követése.
- [78] Az indokolás a fent említett harmadik esetkörnél (nyilvánosság kizárása a tárgyalásról) még kevésbé támasztja alá meggyőző érveléssel az alapjogi korlátozás szükségességét. Amennyiben ez az esetkör és az ehhez kapcsolódó alapjogi korlátozás szükségessége valóban visszavezethető lenne az első két esetkörre, akkor álláspontom szerint nem lenne a szabályozás mögött semmiféle *raison d'être*. Meglátásom szerint azzal, hogy az Alkotmánybíróság ezt a differenciálatlan szabályozást alkotmányosnak minősítette, és az adatelv érvényesülésével szemben az aktaelv érvényesülésének adott teret, egy „nyíltvégű” alapjog korlátozáshoz vezető kikaput nyitott ki a vitatott szabályozás tárgyát képező bírósági határozatok kiadásának a megtagadása tekintetében.
- [79] 3. A többségi határozat indokolása részben arra épít, hogy az Alaptörvényben a közérdekű adatok védelme már más kontextuális összefüggésben került kodifikálásra. A közérdekű adatok köre olyannyira széles adatkört fog át, hogy álláspontom szerint azoknak a vizsgált esetben legfeljebb csak egy kis szelete kerülhet kapcsolatba a személyes adatokkal. Megjegyzem: a közpénzekkel összefüggésben keletkező adatok sem állnak közvetlen kontextuális összefüggésben a személyes adatokkal; az Alaptörvény szövegében a VI. ciktől kontextuálisan „távoli helyen” lévő 39. cikk (2) bekezdése mondja ki azt, hogy a közpénzekre vonatkozó adatok közérdekű adatnak minősülnek. A bírósági határozatok főszabály szerinti nyilvánossága – álláspontom szerint – elsősorban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiságból eredő követelmény, mivel így teremthető meg az állami hatalomgyakorlás kontrollja, illetve ez teszi lehetővé az állampolgárok számára a joghoz igazodás, a normakövetés lehetőségét. Erre tekintettel – nézetem szerint – a bírósághoz fordulás alkotmányos alapjoga [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés]

is ott áll a közérdekű adatok nyilvánossága alapjogának hátterében. Ennek a dogmatikai összefüggésnek a kifejtésével a többségi határozat indokolása adós maradt.

- [80] Mindebből véleményem szerint a vizsgált ügyre vonatkozóan az következik, hogy a közérdekű adatokkal szemben az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésbe foglalt személyes adatok védelme csupán az esetek egy szűkebb körében hívható fel, ezen alapjogok egymáshoz mérése tekintetében pedig éppen a korábbi alkotmánybíróági határozatokban vizsgált anonimizálás teremti meg az arányosságot. Az anonimizált bírósági határozatoknak a támadott differenciálatlan szabályozásban megjelenő, és az adatelv helyett az aktaelvre támaszkodó teljes elzárása a nyilvánosság elől, álláspontom szerint indokolatlanul felborítja az anonimizálás útján az említett alapjogok között már megteremtett egyensúlyt. Az egyensúlytalanság arra vezet, hogy a kifogásolt szabályozás tárgyát képező bírósági ítéletekben szereplő közérdekű adatok további aránytalan korlátozás alá kerülnek, ami álláspontom szerint a vizsgált esetben alaptörvény-ellenességet okoz. Álláspontom szerint csak egy differenciáltabb és alapvetően az adatelvre támaszkodó szabályozás állíthatja helyre a támadott törvényi rendelkezéssel megbontott egyensúlyt az említett alapjogok kollíziója esetén.
- [81] A fent kifejtettek alapján – nézetem szerint – az Alkotmánybíróságnak az alapvető jogok biztosa utólagos absztrakt normakontroll iránti indítványának helyt kell volna adnia és meg kellett volna állapítania a Pp. 119. § (9) bekezdése alaptörvény-ellenességét.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [82] Végkövetkeztetéseit illetően a határozattal nem értek egyet.
- [83] A határozat indokolásából is leszűrhető, hogy a felsőbb bíróságok döntéseinek (elektronikus) közzétételére vonatkozó szabályok (Bszi. 163–166. §) és a Pp.-nek a bírósági döntésekről (ítélet, új határozat hozatalára utasító végzés) történő papír alapú másolatkiadást érintő korlátozásokról szóló, támadott rendelkezése között kollízió áll fenn. A szabályozásokban rejlő ellentmondások létezését az ügyben állásfoglalás céljából megkeresett mindhárom személy,

nevezetesen az igazságügyi miniszter, az OBH elnöke, illetve a NAIH elnöke, a megkeresésre adott válaszában – hangsúlyeltolódásokkal ugyan, de – lényegében elismerte.

- [84] A bírósági döntések nyilvánossága tekintetében az Alaptörvénynek a magán-szféra és a személyes adatok védelmével, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos VI. cikk (1)–(2) bekezdésében foglalt rendelkezései, továbbá a bírósági eljárások nyilvánosságát is magában foglaló XXVIII. cikk (1) bekezdésének rendelkezései versengenek egymással. Miután a bírósági eljárások nyilvánossága, a határozatok megismerhetősége és VI. cikk (2) bekezdés szerinti közérdek között szoros összefüggés áll fenn, a szabályozásnak a perben résztvevő személyek adatvédelemhez (személyes adatok, magán-, és családi élet, jó hírnév védelméhez, stb.) való alapjoga, illetve a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülése között alkotmányos egyensúlyt kell megteremtenie.
- [85] Álláspontom szerint a felsőbb bíróságok döntéseinek elektronikus úton történő közzétételével kapcsolatos Bszi. szabályok ezt az egyensúlyt megfelelően biztosítják. A döntések anonimizálását értelemszerűen a hatályos szabályok szerint is úgy kell elvégezni, hogy az abban szereplő személyek azonosíthatatlanok legyenek. A támadott rendelkezésben megjelöltekkel azonos – speciális tárgyú, vagy a nyilvánosság korlátozásával, esetleg kizárásával lefolytatott – perek esetében az alapjogok védelmét kellően garantálják a Bszi. azon rendelkezései, melyek alapján személyállapotú perekben hozott határozat nem tehető közzé, ha valamely fél a közzététel mellőzését kérte [Bszi. 163. § (2) b) pont], illetve amely alapján a nyilvánosság részleges vagy teljes kizárásával folyt perekben a határozat egyes részeinek, vagy egészének közzétételét mellőzni kell, amennyiben a nyilvánosság kizárását megalapozó érdek védelme (anonimizálással) nem biztosítható [Bszi. 166. § (3) bekezdés].
- [86] A Bszi. szabályainak példája okán nem teljesen meggyőző számomra az az érvelés, amely szerint személyállapotú pereknél, illetve a támadott rendelkezésben érintett más esetekben a személyes-, és a közérdekű adatok elkülönítése eleve lehetetlen lenne, vagy aránytalan nehézségekbe ütközne. Amennyiben ezek bármelyike mégis megállapítható, a személyes adatok védelmére a Bszi. szabályai nyújtotta garanciák akár egy új szabályozás példájául szolgálhatnak. A jogalkotónak mindenesetre lehetősége van a problémakört kazuisztikusabban, adekvát módon szabályozni.
- [87] Különös tekintettel tehát arra, hogy amennyiben azonos tárgyú perekben felsőbb bíróság hoz döntést, a nyilvánosság fősabálykénti érvényesülése – a fenti garanciák mellett – nem eleve kizárt, nem látom kellő alkotmányos indokát annak,

hogy az alsóbb bíróságok döntései kapcsán a Pp. szabályozásából következően bizonyos pertípusok esetén az adatelvet az iratelv váltsa fel, mely a teljes irat kiadásának automatikus megtagadását eredményezi. A bírósági döntések nyilvánosságára vonatkozó szabályokkal kapcsolatban álláspontom szerint nem a különböző mértékű korlátozások arányosságát kellett (volna) elsősorban vizsgálni; mivel az eltérő fokú bíróságok határozatai tekintetében az ezzel összefüggésben keletkező különbségtételnek nem látom kellő indokát.

[88] Tekintettel arra, hogy a fentebb említett, a személyes adatok védelme és a bírósági határozatok nyilvánosságához fűződő közérdek érvényesítése közötti alkotmányos egyensúly biztosítása megoldatlan, és az nem csak szükséges, hanem lehetséges is, és mivel az említett alapjogok kellő és összehangolt védelme az Alaptörvényből következő jogalkotói feladat, ennek elvégzésére véleményem szerint a jogalkotót – az alkotmányos mulasztás megállapítása mellett – indokolt (lett volna) felhívni.

Budapest, 2015. március 24.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/1473/2012.

